

**Rutin för att
förebygga och hantera
hot och våld mot
förtroendevalda**

☐ Plan	☐ Riktlinje	☒ Rutin	☐ Handbok
Diarienummer: KS 2021/00309	Dokumentnamn: Rutin för att förebygga och hantera hot och våld mot förtroendevalda		
Framtagen av: ☐ Avdelningen för ekonomi & upphandling ☐ Avdelningen för ledningsstöd ☐ HR-avdelningen ☐ Tillväxtavdelningen ☐ Kommunikationsavdelningen ☐ Avdelningen för styrning & utveckling ☐ Samhällsbyggnadskontoret ☒ Kommunledningsförvaltningens stab	Beslutad av: ☐ Ekonomidirektör ☐ Administrativ direktör ☐ HR-direktör ☐ Tillväxtdirektör ☐ Kommunikationsdirektör ☐ Samhällsbyggnadsdirektör ☒ Kommundirektör ☐ Chef styrning & utveckling ☐ Stabschef ☐ Annan behörig chef	Giltighet: ☒ Gäller från och med 2021-08-30 ☐ Gäller till och med: ☒ Gäller tillsvidare	Gäller förvaltningar: ☒ Ja ☐ Nej Gäller bolag: ☒ Ja ☐ Nej

Inledning

De förtroendevalda har en ytterst viktig roll i den representativa demokratin som företrädare för medborgarna. Förekomsten av våld och hot mot förtroendevalda i stat, kommun och region utgör därför ett allvarligt hot mot demokratin. Hot, våld och kränkande särbehandling är oacceptabelt i alla sammanhang och ska motarbetas med ett systematiskt och förebyggande arbete.

Vid hot eller våld mot en förtroendevald i Halmstads kommun ska:

1. Polis omedelbart kontaktas för vidare handläggning och åtgärder.
2. Partiets kontaktperson kontaktas för information och övervägning av stöd.
3. Kommunens säkerhetschef eller annan medarbetare på säkerhets- och trygghetsenheten vid kommunledningsförvaltningen kontaktas för information och övervägande av stöd.

Syfte

Dessa rutiner tillämpas vid olika former av hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda politiker i Halmstads kommun. Rutinen utgör ett stöd gällande agerande och åtgärder som bör vidtas av och för förtroendevalda som drabbas av olika former av hot, våld eller trakasserier.

Syftet är att den eller de som drabbas:

- inte ska påverkas i sitt beslutsfattande
- ska kunna utföra sitt uppdrag utan inskränkningar
- ska uppnå och känna godtagbar trygghet och säkerhet både under sitt uppdrag och i övriga sammanhang.

Omfattning och avgränsning

Dessa rutiner tillämpas vid olika former av hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda i Halmstads kommun.

Definition

Hot innebär att någon hotar att skada någon person eller dennes egendom. Hotet som riktas kan även omfatta andra personer, djur eller föremål som har stor betydelse för den som blir utsatt. Hotet kan ske via telefonsamtal, sms, mail, sociala medier, direkt tilltal eller med hjälp av vapen eller annat föremål.

Ansvar

Polisens ansvar

Den lokala polisen har huvudansvaret för personskydd av förtroendevalda i kommuner och regioner. Detta innebär att handläggningen av ärenden om hot och våld mot förtroendevalda främst är en uppgift för polismyndigheten. I det fall fara, hot eller våldssituation mot en förtroendevald uppstår i Halmstads kommun ska polis omedelbart kontaktas för vidare handläggning och eventuella åtgärder.

Partiets ansvar

Det är av största vikt för det demokratiska styrelseskicket att de som tar del i det politiska arbetet genom att åta sig förtroendeuppdrag kan utföra sina uppgifter utan att vara oroliga för att utsättas för brott eller liknande obehagliga händelser. Därför har de politiska partierna en viktig roll i arbetet med att förebygga och hantera hot och våld.

Inom de politiska partierna kan det finnas säkerhetsansvariga som ansvarar för arbete med skyddsfrågor samt trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. I andra fall kan gruppledaren i respektive parti fungera som kontaktperson för den som blir utsatt för hot och våld.

Personen som hanterar dessa frågor i det lokala partiet har en viktig roll att ha kontakt med polisen och säkerhetschef vid kommunledningsförvaltningen.

Kommunens ansvar

Då politiker är arvoderade gäller inte den arbetsrättsliga regleringen om våld och hot i arbetsmiljö (AFS 1993:2) på samma sätt som för tjänstepersoner.

Vid en inträffad händelse måste kontakt tas med kommunens säkerhetschef. Säkerhetschef eller annan tjänsteperson som denne utser kan erbjuda hjälp med till exempel polisanmälan, stöd och fortsatt riskanalys.

Enligt säkerhetsskyddslagsstiftningen har kommunen ett ansvar att rapportera om uppkomna händelser till polisen. Även enstaka händelser/tillbud behöver rapporteras eftersom de enstaka händelserna

sammantaget kan bilda mönster och tendenser som kan påverka andra personer som kan bli/är utsatta. Därför är det av yttersta vikt att säkerhetschef är delaktig vid händelser.

Rutin

Att tänka på före

- Undvik ensamarbete vid påtagliga risksituationer
- Undvik att parkera på ensamma platser eller att färdas på enslig gång, cykel eller bilväg om du känner på dig att du av någon anledning kan bli hotad
- I den mån det går att planera, ta bara diskussion med en orolig person när det finns flera personer i närheten och helst när alla är förberedda och överens om hur en eventuell konfliktsituation bör hanteras
- Genom att bemöta aggressioner på ett sansat och lågaffektivt sätt minskas risken för våld och hot. Försök behålla lugnet. Bemöt personen med respekt, lyssna aktivt, skapa en meningsfull kommunikation och försök att inte vara rädd.
- Inför eventuella allmänna sammankomster kan en riskinventering genomföras i samverkan med polisen. God framförhållning i planeringen och samverkan mellan partiet och polisen är en framgångsfaktor. Samråd kan även ske med enheten för säkerhet och trygghet som leds av kommunens säkerhetschef. Stöd finns i Säkerhetspolisens dokument [Personlig säkerhet](#).

Att tänka på under

- Ta inga personliga risker i onödan! Vid en hotfull situation kontakta polis på telefon 112.
- Om situationen upplevs som hotfull - skapa andrum, till exempel genom att förflytta er till ett annat rum/annan plats. Passa eventuellt på att bjuda in andra personer att delta.
- Tala lugnt om att polisanmälan kommer att göras om den aggressive fortsätter med sitt hotfulla beteende.
- Larma vid behov andra personer på lämpligt sätt (larmknapp, telefon, rop etc.).
- Om du som finns i närheten upplever en hotfull situation, stanna kvar och följ händelsen för att eventuellt kunna larma och ingripa.

Att tänka på efter

- Vid fysisk skada - uppsök alltid akutmottagning/läkare för omhändertagande och dokumentation.
- Polisanmälan ska göras av den som blivit utsatt eller av vittne.
- Om händelsen är av sådan art att målsäganden är rädd för repressalier kan åtkomstskydd begäras. Åtkomstskyddet gör att personuppgifterna är skyddade under förundersökningen. Vid eventuell rättegång gäller offentlighetsprincipen.
- Kontakta säkerhetschef och/eller enheten för säkerhet och trygghet vid kommunledningsförvaltningen för information och övervägning av vidare stöd.

- Inom partiet:
Kontakta partiets kontaktperson för övervägning av vidare stöd - ta hand om den eller de som drabbats psykiskt. Ge information till berörda i direkt anslutning till det inträffade. Överväg ytterligare information till övriga partifunktionärer och partimedlemmar.
- Förbered hantering av förfrågan från media. Vem är talesperson? Vad ska sägas? Vad ska inte sägas? Är hotbilden av sådan art att man behöver sprida informationen?

Att göra en polisanmälan

Vid akuta fall görs anmälan via 112, när gärningsmannen är på platsen alternativt är på väg att lämna platsen.

I övriga fall görs anmälan på följande sätt:

- Via telefon 114 14 till Polisens kontaktcenter (en omedelbar analys genomförs).
- Via polisstationen i Halmstad på Norra Källegatan 3.

Uppgifter som ska lämnas vid en polisanmälan:

- Berätta vad som har skett.
- Påpeka att det är en politiker/förtroendevald inom Halmstads kommun som blivit utsatt.
- Uppge för- och efternamn på målsägande, dvs. den som utsatts för hot eller våld. Observera att vid en anmälan behöver inte personnummer lämnas ut.
- Vid behov, be om åtkomstskydd. Åtkomstskyddet gör att personuppgifterna är skyddade under förundersökningen. Vid eventuell rättegång gäller offentlighetsprincipen.
- Uppge adress och telefonnummer till arbetsplatsen.
- Lämna uppgifter om stödbevisning, t.ex. vittnen, filminspelning, foto, skärmdump, mail mm.
- Berätta om eventuella skador har blivit dokumenterade hos sjukvården.
- Be att få diarienummer, kontaktperson och om möjligt kontinuerlig återkoppling från ansvarig utredare om den fortsatta hanteringen.